

Behandelvoorstel

Onderwerp	Beleidsbegroting 2015-2018		
Zaaknummer	1034841	Portefeuillehouder	Ten Heuw
Belangrijkste beslis/-bespreekpunten	<p>De Beleidsbegroting 2015-2018 behelst de financiële actualisering van het bestaande beleid. Deze actualisering mondde uit in een begrotingstekort van bijna € 1,3 miljoen. Na aftrek van de door het college voorgestelde structurele bezuinigingsmaatregelen 2015 ter grootte van ruim € 1,3 miljoen, is er in 2015 sprake van een positief begrotingsaldo van € 50.000. Op de specifieke ombuigingsmaatregelen wordt in paragraaf 4.2 van de begroting uitvoerig teruggekomen.</p> <p>Er is gekozen om niet aanvullend te bezuinigen voor nieuw beleid c.q. beleidsintensiveringen, met uitzondering van het investeringsfonds voor de binnenstad. In de begroting zijn middelen vrijgemaakt om in 2015 € 400.000 te investeren in de binnenstad en daarna jaarlijks € 200.000. Het gaat dan om investeringen met een meerjarig nut.</p>		
Historie	Kadernota 2015-2018		

Politieke Markt	Datum			
Voorzitter	Griffiemedewerker	Zaal	Domein	Duur
		Burgerzaal		120 min
Doel van de sessie	Oordeelsvormend			
Behandeladvies	<p>Aangezien de begroting "beleidsarm" is, wordt u geadviseerd om te richten op de bezuinigingen en het investeringsfonds voor de binnenstad.</p> <p>Afspraken spreektijd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Twee sprekers per fractie, samen 5 minuten; - College 15 minuten. <p>Tegelijkertijd bespreken met het voorstel m.b.t. Belastingtarieven.</p> <p>Technisch beraad op 13 oktober van 19.00-20.30 in de leeskamer over de Beleidsbegroting, de Belastingtarieven en de informerende raadsbrief over de septembercirculaire 2014 (deze brief onder voorbehoud college 7/10) .</p>			
Spreekrecht publiek	ja ☒	nee ☐	duur: 5 minuten per inspreker, graag vooraf aanmelden bij de griffie via raadsgriffie@hengelo.nl .	

Raad	Datum	
Doel van de sessie		
Behandeladvies		
Spreekrecht publiek	nee	

RAADSBESLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1034841	Horck, Marianne	PF-FIN	
ONDERWERP			
Beleidsbegroting 2015-2018			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGELO BESLUIT:

- 1) De Beleidsbegroting 2015-2018 vast te stellen;
- 2) Het programmaplan, bestaande uit de begrotingshoofdstukken, als beleidsinhoudelijk kader vast te stellen;
- 3) Het college van burgemeester en wethouders voor het jaar 2015 te machtigen tot het uitvoeren van het programmaplan als opgenomen in hoofdstuk 5 van de Beleidsbegroting 2015-2018;
- 4) Voor het jaar 2015 de lasten en baten per begrotingshoofdstuk, inclusief de geraamde mutaties van de reserves binnen de begrotingshoofdstukken, als financieel kader vast te stellen

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

Het college van burgemeester en wethouders biedt de Beleidsbegroting 2015-2018 aan de gemeenteraad van Hengelo aan. Het jaar 2015 belooft een uitdagend jaar te worden om uitvoering te geven aan nieuwe en bestaande taken. De raad neemt op 5 november een besluit over de begroting. Die sluit met een positief saldo van € 50.000.

In de begroting staat het actuele financieel perspectief. Het college heeft na het horen van de partners in de stad geen aanpassingen doorgevoerd in het voorgenomen collegebesluit van 9 september. Inclusief bezuinigingsmaatregelen 2015 van ruim € 1,3 miljoen, is er in 2015 een positief begrotingssaldo van € 50.000. Vanaf 2016 is de bezuinigingsopgave bijna € 1,5 miljoen, oplopend tot ruim € 4 miljoen in 2018. Voor deze opgave voert de gemeenteraad een uitgebreide maatschappelijke takenverkenning. Dit traject start in het najaar en moet bij de Kadernota 2016-2019 in juni 2015 gereed zijn.

De Beleidsbegroting 2015-2018 heeft een nieuwe indeling op basis van de 8 begrotingshoofdstukken met daaronder 21 feitenkaarten. Hierin staan de huidige activiteiten, de veranderingen en de concrete acties voor de komende jaren met de bijbehorende bedragen.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGELO,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1034841	Horck, Marianne	PF-FIN	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
Beleidsbegroting 2015-2018			

PROGRAMMA/FACET-AGENDA

Niet van toepassing.

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Het college van burgemeester en wethouders biedt op grond van de artikelen 190 en 191 van de Gemeentewet jaarlijks, tijdig voor 15 november voor aanvang van het begrotingsjaar, een ontwerpbegroting en meerjarenramingen ter vaststelling aan.

Kaderbrief 2015-2018

De Kaderbrief is zoals gebruikelijk het startpunt voor een nieuw begrotingsproces. In de Kaderbrief 2015-2018 van medio juni 2014 zijn de financiële hoofdlijnen beschreven voor de komende jaren. Alle maatregelen die genoemd zijn in de Kaderbrief zijn verwerkt in de nu voorliggende begroting. Voor een uitgebreide toelichting van de maatregelen wordt verwezen naar bijlage 8.10 "Kaderbrief 2015-2018" van de Beleidsbegroting 2015-2018. Na de Kaderbrief is de begroting op detailniveau uitgewerkt.

Nieuwe begrotingsopzet

Op 2 juli jongstleden heeft uw raad ingestemd met de nieuwe opzet voor de begroting 2015. In de nieuwe begroting is een volgende stap gezet om de informatiewaarde en de transparantie te vergroten. Dit is van belang voor een goede (financiële) sturing. Er is meer focus aangebracht.

In de Beleidsbegroting 2015-2018 is gestart met een nieuwe indeling op basis van de acht begrotingshoofdstukken met daaronder 21 feitenkaarten, die volgen op een hoofdstuk met de centrale thema's: transities en binnenstad. Hiermee wordt afstand gedaan van de oude structuur, waarin een tweedeling bestond tussen bestuurlijke programma's en hoofdfuncties.

We hebben ons ingezet om de begroting in vergelijking met het verleden minder omvangrijk te maken en meer te richten op de huidige activiteiten, de veranderingen en de concrete acties voor de komende jaren.

Vanaf dit jaar is de begroting alleen digitaal beschikbaar op de website van de gemeente Hengelo.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

Financieel perspectief

De Beleidsbegroting 2015-2018 behelst de financiële actualisering van het bestaande beleid. Deze actualisering mondde uit in een begrotingstekort van bijna € 1,3 miljoen. Na aftrek van de door ons voorgestelde structurele bezuinigingsmaatregelen 2015 ter grootte van ruim € 1,3 miljoen, is er in 2015 sprake van een positief begrotingssaldo van € 50.000. Op de specifieke ombuigingsmaatregelen komen we uitvoering terug in paragraaf 4.2 van de begroting.

Vanaf 2016 is de bezuinigingsopgave bijna € 1,5 miljoen oplopend tot ruim € 4 miljoen in 2018. Voor deze opgave wordt een uitgebreide maatschappelijke takenverkenning gevoerd.

Gelet op het feit dat we, mede in het kader van het provinciaal financieel toezicht, zorg moeten dragen voor een structureel sluitende begroting 2015 zijn bezuinigingen in 2015 onvermijdelijk. Ondanks de ambities die de coalitie heeft uitgesproken middels het coalitieakkoord is er op dit moment voor gekozen om niet aanvullend te bezuinigen voor nieuw beleid c.q. beleidsintensiveringen, met uitzondering van het investeringsfonds voor de binnenstad. In de binnenstad moet een herontwikkeling van functies plaatsvinden. In de begroting zijn middelen vrijgemaakt om in 2015 € 400.000 te investeren in de binnenstad en daarna jaarlijks € 200.000. Het gaat dan wel om *investeringen met een meerjarig nut*. De invulling van het investeringsfonds binnenstad wordt nog nader uitgewerkt.

Maatschappelijke takenverkenning

Wij gaan in 2015 de ambities uit het coalitieakkoord uitwerken en uitvoeren. De invulling van deze ambities zal worden uitgevoerd binnen de bestaande begrotingsbudgetten. Indien onze ambities financiële consequenties hebben die niet passen binnen de bestaande budgetten betrekken we deze beleidsintensivering bij de keuzes en integrale afweging van onze maatschappelijke takenverkenning.

Voor de opgave vanaf 2016 wordt een uitgebreide maatschappelijke takenverkenning gevoerd, dit in nauwe samenspraak met uw raad. Het traject zal starten in het najaar en zal met het coalitieakkoord als vertrekpunt moeten leiden tot de structurele invulling van de financiële bezuinigingsopgave 2016-2019. Dit traject dient bij de Kadernota 2016-2019 (juni 2015) te zijn afgerond.

De voorbereidingen voor de maatschappelijke takenverkenning zijn al in volle gang. Om systematisch inzicht te geven in de activiteiten die de gemeente Hengelo uitvoert is de 'wat doet Hengelo' app gemaakt. Deze is te gebruiken en te downloaden op www.watdoethengelo.nl vanaf 1 oktober 2014. De activiteiten en de baten en lasten, die in de app staan omschreven, zijn terug te vinden in deze begroting. Ze staan per beleidsveld geclusterd op een zogenaamde feitenkaart. Komend najaar komen we geregeld terug bij uw raad om deze maatschappelijke takenverkenning verder gestalte te geven.

Door de oplopende bezuinigingsopgave worden we voor moeilijke keuzes geplaatst. De opgaven zullen dusdanig worden opgepakt dat Hengelo ook in de toekomst een energieke en aangename stad blijft!

Communicatie

Een persbericht volgt bij het definitieve raadsbesluit.

Vervolgtraject

Na vaststelling zal de Beleidsbegroting 2015-2018 digitaal op de website van de gemeente Hengelo beschikbaar zijn. Na de vaststelling door uw raad zal deze eventueel worden aangevuld met eventuele aangenomen moties en/of amendementen.

Deze begroting wordt in het kader van het financieel toezicht aan het college van Gedeputeerde Staten van Overijssel aangeboden.

BESPREEK- EN BESLIJSPUNTEN

- 1) De Beleidsbegroting 2015-2018 vast te stellen;
- 2) Het programmaplan, bestaande uit de begrotingshoofdstukken, als beleidsinhoudelijk kader vast te stellen;
- 3) Het college van burgemeester en wethouders voor het jaar 2015 te machtigen tot het uitvoeren van het programmaplan als opgenomen in hoofdstuk 5 van de Beleidsbegroting 2015-2018;
- 4) Voor het jaar 2015 de lasten en baten per begrotingshoofdstuk, inclusief de geraamde mutaties van de reserves binnen de begrotingshoofdstukken, als financieel kader vast te stellen.

FINANCIËLE ASPECTEN

De samenvatting van de belangrijkste financiële mutaties treft u aan in hoofdstuk 4 van de Beleidsbegroting 2015-2018. Om de begroting te complementeren is de Kaderbrief 2015-2018 als bijlage 8.10 toegevoegd.

BIJLAGE(N)

- Beleidsbegroting 2015-2018
- Reacties externe partijen op bezuinigingen 2015

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

Bijlage: reactie externe partijen over de voorgenomen bezuinigingen 2015

Geïnformeerde externe partijen:

Bezuinigingsvoorstel	Betrokken externe partijen	Portefeuillehouder	Uitkomst/reacties/zienswijzen overleg externe partijen
1.5 - Besparing armoedebeleid	Adviesraad arbeid en inkomen en cliëntenraad WWB	Ten Heuw	Zie bijgevoegde concept brief van de Adviesraad Inkomen & Arbeid. Definitieve brief volgt nog.
2.1 - Onderwijsbegeleiding	Expertis	Lievers	Gesproken met de heer Henk Mulders en mevrouw Dea Knol. Uitgelegd dat de huidige bezuiniging geen directe gevolgen heeft voor de lopende dienstverlening. Daarnaast hun medewerking verkregen om gezamenlijk met de gemeente te kijken naar een andere opzet van en afspraken rond de thema's waarop begeleiding gewenst is naar de toekomst voor de scholen en gemeente. Zie verder uitgaande brief zaaknummer 1035623.
2.3 - Jeugd- en jongerenwerk	Scala	Lievers	In een kort gesprek van wethouder Bron met Ina Vogelzangs, directeur/bestuurder van Scala, is meegedeeld dat op de subsidie een korting toegepast van € 100.000 op het jongerenwerk. Afgesproken is dat op korte termijn directie en management van Scala in gesprek gaan met MO over de gevolgen van de bezuiniging. Inmiddels is het 1 ^{ste} gesprek hierover geagendeerd. Scala is uiteraard onprettig verrast maar kan begrip opbrengen voor de gemaakte keuzes. Scala is gevraagd zich voor te bereiden op een afslanking van het jongerenwerk in de wijken. Met nadruk gaat het om het (recreatieve)jongerenwerk in de wijkcentra. Scala: "wij focussen ons nog op "alle" jongeren, en zullen daar nu keuzes in moeten gaan maken!".
3.2 - Diversiteit	Centro Ricreativo Lavoratori Italiani, Klub Srbija Hengelo, Platform Allochtone Ouders en Onderwijs Hengelo, Platform samenwerkingsverband Allochtonenorganisaties Hengelo, Stichting Aram centrum aanvulling, Stichting Hengelo-Yozgat, Stichting Turkse Muziek en Cultuur, Stichting Turkse Ouderen Hengelo, Suryoye Culturele	Bron	Op maandag 15 september was er een informatiebijeenkomst voor vrijwillige allochtone organisatie over de voorgenomen bezuinigingen. Jan Bron heeft toegelicht waarom het college meent te moeten bezuinigen op de uitvoeringsregeling diversiteit en wat de te volgen procedure is. Er waren een vijftal organisaties aanwezig. Jan Bron heeft toegezegd hen te informeren over: de verschillende organisaties, contactpersonen, hoogte subsidie per organisatie en mogelijkheden tot inspraak. Deze informatie is meegestuurd met de brief in zaak nummer 1035623.

	Vereniging Baradaeus, Suryoye Culturele Vereniging Tur-Abdin, Turkse Culturele Vereniging Hengelo.		
4.2 - Bibliotheek	Bibliotheek	Lievers	Zie verslag gesprek d.d. 15 september 2014 (bijlage) en uitgaande brief (zaaknummer 1035623)
6.2 - Millenium-budgetten	Twickelcollege, Fair Trade werkgroep, Wereldwinkel, Stedelijke Missie Ontwikkelingswerk Vrede, Unicef, Nigeria Women Fund, Stichting Fuhara, Stichting Het Debat, Amnesty, Cos, artikel 1 e.a.	Elferink	Alleen Women Nigeria Fund is op gesprek geweest. Zij willen misschien nog brief schrijven naar Raad en/of zich aanmelden voor inspreken op politieke markt op 21 okt. Ook de Wereldwinkel, Twickel (Stichting Savanne Onderwijs) en de werkgroep FT Hengelo hebben aangegeven dat ze overwegen om de raad een brief te sturen en/of in te spreken op 21 okt. de politieke markt.

Overige reacties op de begroting

Nr. bezuinigings-voorstel	Betrokken externe partijen	Verantwoordelijke sector	Verantwoordelijke portefeuillehouder	Uitkomst/reacties/zienswijzen overleg externe partijen
Effectueren bezuiniging Vrijwilligers-verzekering Begroting 2014 S03.4	Verenigingen	SAM	Bron	Zie bijgaande brief van de Stichting Voedselbank Midden-Twente. Bezuiniging is reeds geaccordeerd door de gemeenteraad bij de besluitvorming over de begroting 2014.

Hengelo, 25 september 2014.

Advies over het voorgenomen besluit over de bezuinigingen voor de begroting 2015.

Algemeen:

Dit advies betreft de bezuinigingen die gemaakt moeten worden om uitvoering te geven aan de nieuwe taken op het gebied van de jeugdzorg, de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Participatiewet. Daarnaast zijn taakstellingen nodig om de begroting 2015 sluitend te krijgen. In de Kaderbrief c.q. concept-Beleidsbegroting 2015 is geen rekening gehouden met nieuw beleid en middelen voor de nadere uitwerking van het coalitieakkoord, met uitzondering van de binnenstad. Een belangrijke indicator voor deze taakstelling is dat nieuw beleid voor oud beleid (budgettair neutraal) gaat.

Advies:

Ten aanzien van de punten 1 tot en met 5 op p. 3 e.v.

De bezuinigingsvoorstellen 1 tot en met 4 liggen in de lijn van de mogelijkheden waaruit het College kan kiezen. De adviesraad ondersteunt de visie van het College om eerst het armoedebeleid integraal door te ontwikkelen en in deze bezuinigingsronde van 2015 geen voorschot te nemen op de discussie van 2016.

Ten aanzien van de alternatieve bezuinigingsoperaties 6 tot en met 9 op p. 4 e.v.

De adviesraad merkt op dat de alternatieve bezuinigingsopties de kanteling van de decentralisatieopdracht niet in de weg moet staan.

Ten aanzien van de alternatieve bezuinigingsoperaties 10 tot en met 17 op p. 5.

De adviesraad is van mening dat bezuiniging op de onderwijsbegeleiding kunnen leiden tot vermindering van de leerresultaten op taal en rekenen, waardoor risicoleerlingen hun doorgaande leerlijn vmbo-mbo-hbo niet kunnen vervolgen i.v.m. niet slagen voor 2f taal en rekenen. De bezuinigingen op het jongerenwerk kunnen leiden tot opheffen van activiteiten op dit gebied. Deze ontwikkeling is niet in lijn met de uitgangspunten van de civil society uit de beleidsnota 'Met respect...'. Opnieuw wordt opgemerkt dat bezuinigingen van 10, 12, 15 en 17 betrekking hebben op de algemene voorzieningen en de beoogde kanteling van de WMO kunnen ondermijnen.

Ten aanzien van de alternatieve bezuinigingsoperaties 18 tot en met 19 op p. 6.

Adviesraad is van mening dat onderwerpen op het gebied van diversiteit, betrokkenheid buurt en emancipatie ook via het vrijwilligersnetwerk uitgevoerd kunnen worden. Een positieve attitude van de gemeente in het kader van de participatiewet is hierin gewenst.

Ten aanzien van de alternatieve bezuinigingsoperaties 20 tot en met 24 op p. 6 tot en met 7.

De adviesraad staat sceptisch tegen bezuinigingen op het gebied van gezond bewegen en is voorstander om de bibliotheekvoorziening te ontzien, voor veel (laagopgeleide) inwoners biedt de bibliotheek een

emancipatoire functie (ook voor senioren) en de bibliotheekactiviteiten stimuleren het leren in onze huidige samenleving.

Ten aanzien van de alternatieve bezuinigingsoperaties 25 tot en met 28 op p. 7 en 8.

Zie advies 20 tot en met 24.

Ten aanzien van ruimtelijke ordening en mobiliteit; bestuur, veiligheid en openbare orde p. 8-12

De adviesraad onthoudt zich van een advies over de thema's waarvoor zij geen expertise heeft.

Namens de leden van de Adviesraad Inkomen & Arbeid

Dr. Henk Ritzen, voorzitter.

Dhr. Eddy Oude Wesselink, lid.

Verslag gesprek wethouder cultuur met Bibliotheek

Datum maandag 15 september 2014
Tijd 14.30 – 15.30 uur
Aanwezig Bibliotheek: René Siteur (directeur-bestuurder)
Erik Lievers (wethouder) en Margreet Weide (beleidsmedewerker cultuur, verslag)

Aanleiding

Het college heeft vorige week een voorgenomen besluit genomen over de bezuinigingen in 2015. De bibliotheek krijgt als enige van de culturele instellingen opnieuw een korting op de subsidie. De wethouder heeft de directeur van de bibliotheek daar telefonisch over geïnformeerd, maar hij wilde ook graag nog een gesprek voeren over de mogelijke gevolgen van dit besluit. Vandaar de uitnodiging voor dit gesprek.

Bezuiniging bibliotheek

De wethouder licht het voorgenomen besluit toe over de bezuiniging op de bibliotheek. Ambtelijk is voorgesteld om een groter bedrag op de bibliotheek te bezuinigen, maar het college vond dat voor 2015 te kort dag.

René Siteur wijst erop dat de bibliotheek uitstel heeft gevraagd en gekregen voor het indienen van de subsidieaanvraag 2015, omdat daarin het restant van de vorige bezuiniging van 50.000 euro nog moest worden verwerkt. Vorige week heeft de bibliotheek de rapportage 2014 opgesteld en de begroting 2015. Dat ziet er niet zo rooskleurig uit, de rek is er nu wel uit. Bovendien is nog geen rekening gehouden met de nieuwe bezuiniging van 50.000 euro.

Als gevolg van de verhoging van de contributie na invoering van het standaardabonnement, is het ledenaantal sterker gedaald dan waar rekening mee was gehouden. Bibliotheek Hengelo heeft ervoor gekozen om in 2015 het standaardtarief van 49 euro te handhaven. 2015 is een overgangsjaar, want er komt een landelijke bibliotheekpas, met meerdere tarieven (28, 48 of 68 euro) voor verschillende abonnementen. De structuur van het lidmaatschap is gebaseerd op het uitleensysteem, maar de vraag is of het nieuwe landelijke tarievenstelsel toekomstbestendig is.

Verder treedt in 2015 de nieuwe Bibliotheekwet in werking. Die zal ook gevolgen hebben voor de financiën van de bibliotheek. Bij de berekening van de uitname uit het gemeentefonds voor de gecentraliseerde inkoop van e-content is een ander bedrag gehanteerd dan dat de bibliotheek nu zelf afdraagt (35 cent per inwoner) → MW kijkt na welke bedragen voor Hengelo gelden [€ 38.000 in 2015, oplopend naar € 43.000 in 2016, € 50.000 in 2017 en € 58.000 in 2018. De bibliotheek draagt in 2014 € 28.400 af].

RS wijst erop dat met ingang van 2013 de gemeentefondsuitkering is verhoogd ten behoeve van de bibliotheek. Hij vraagt zich af wat Hengelo daarmee heeft gedaan → MW zoekt dit uit [volgens de afdeling Financiën ging het oorspronkelijk om een integratie-uitkering voor gemeenten < 30.000 inwoners. Deze middelen zijn met ingang van 2013 aan de algemene uitkering toegevoegd en zijn niet afgezonderd voor de bibliotheek].

Bibliotheek op school

De wethouder wil graag verder hierover in gesprek om richting te geven aan de ambitie. Hij vindt het belangrijk dat de bibliotheek op school komt, maar zou het jammer vinden als kinderen daardoor niet meer naar de bibliotheek gaan. RS beaamt dat er een verschuiving te zien is; dankzij bibliotheek op school stijgen de uitleningen, maar minder in de fysieke vestigingen.

De wethouder wil graag dat duidelijk wordt gemaakt welke scholen nu meedoen, welke nog niet, wat de bijdrage is van de scholen en wat de bijdrage is van de bibliotheek. Dan moet blijken wat de

gemeente nog zou moeten en kunnen doen. Misschien kan een verschuiving van middelen in onderwijsbegeleiding een optie zijn. De wethouder gaat in gesprek met de scholen over wat zij willen met de bibliotheek op school.

Vervolg

RS vraagt of het nu blijft bij de bezuiniging van 50.000 euro met ingang van 2015. Of dat volgend jaar opnieuw een bezuiniging wordt opgelegd, bovenop deze 50.000 euro. De wethouder kan daar nu nog geen uitspraken over doen. Hij benadrukt dat het belangrijk is om helder te maken waar de keuzes moeten en kunnen worden gemaakt. Dat zou nu al moeten gebeuren, vooruitlopend op de takendiscussie die volgend jaar gevoerd gaat worden → RS en MW maken een afspraak om hiermee aan de slag te gaan.

RS merkt tot slot op dat de verhuizing van Bureau Hengelo naar de bibliotheek nog niet zeker is, omdat zij drie opties hebben. De wethouder zal dit morgen in het college ter sprake brengen.

S015089

Stichting Voedselbank Midden-Twente
bezoek: Sloetsweg 240, 7556 HW Hengelo
post: Abelenstraat 33, 7556 DS Hengelo
www.voedselbankmiddenwente.nl
info@voedselbankmiddenwente.nl
administratie: 0683 227 284
aanbod voedsel: 0651 887 153
KvK 08143968

Hengelo, 15 augustus 2014

College van burgemeester en wethouders gemeente Hengelo
Burgemeester Jansenplein 1
7551EC Hengelo

Onderwerp: bestuurlijk voornemen afschaffing vrijwilligersverzekering

Geacht college,

Het bestuur van Voedselbank Midden Twente (VBMT) heeft bij gerucht vernomen dat gemeente Hengelo de algemene vrijwilligersverzekering wil stopzetten. Ook hebben wij begrepen dat deze bezuinigingsmaatregel is ingegeven door de omstandigheid dat in de afgelopen jaren slechts zeer beperkt een beroep is gedaan op deze verzekering.

Alhoewel wij tot op heden van uw kant nog geen enkel officieel bericht over dit onderwerp hebben mogen ontvangen, en wij dus niet kunnen afgaan op de juistheid hiervan, vinden wij deze ontwikkeling dermate verontrustend dat wij uw aandacht hiervoor vragen.

Kenmerk van het sluiten van een verzekering is dat men zich vooraf voor mogelijke risico's wil indekken. Een verzekering sluit men af in de hoop en verwachting er geen gebruik van te hoeven maken. Voor een aantal gebeurtenissen heeft de rijksoverheid echter gemeenten een verzekering wettelijk verplicht te stellen. Organisaties die met vrijwilligers werken, vallen onder deze wettelijke verplichting. Zoals u weet, werkt VBMT uitsluitend met vrijwilligers. De omstandigheid dat van de verzekering een beperkt gebruik wordt gemaakt, kan in dit verband niet als argument voor afschaffing gelden.

Vele Nederlandse gemeenten maken gebruik van de mogelijkheid om, ten behoeve van maatschappelijke organisaties die met vrijwilligers werken, via de VNG een gunstige collectieve vrijwilligersverzekering te sluiten. Gemeenten zijn daartoe niet verplicht en de gemeenten die hiertoe besluiten, tonen aan zich verbonden te weten met het maatschappelijk belang van vrijwilligerswerk en hun verantwoordelijkheid jegens alle vrijwilligers die zich belangeloos inzetten voor de samenleving. Wij hebben begrepen dat de rijksoverheid jaarlijks enkele miljoenen in het gemeentefonds stort om deze verzekeringen te bevorderen.

Vrijwilligerswerk is niet meer weg te denken uit de samenleving. Sterker nog, door de taakstellende begrotingen waar gemeenten voor staan, zijn vrijwilligers onmisbaar geworden.

Voedselbank Midden Twente is lid van de
Vereniging van Nederlandse Voedselbanken

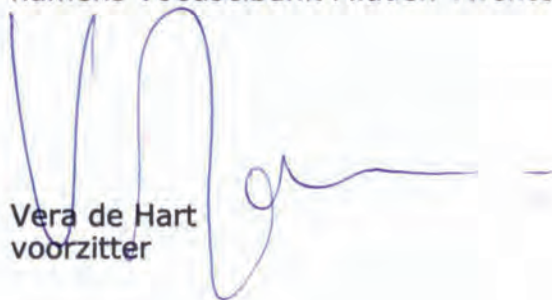
Mocht het waar zijn en de gemeente Hengelo besluit de vrijwilligersverzekering af te schaffen, dan geeft zij hiermee -naar onze mening- een verkeerd signaal af richting de participatiemaatschappij in ontwikkeling. Zij miskent tevens het nut en belang van vrijwilligerswerk en de inzet van zijn vrijwilligers.

Door de verzekering waarin de gemeente Hengelo op dit moment voorziet, gelden voor alle vrijwilligers in Hengelo dezelfde rechten en condities. Zo doende is er op dit punt geen onderscheid tussen vrijwilligers en de organisaties waarvoor zij zich inzetten. Bovendien is er geen sprake van een struikelblok, punt van discussie of voorwaarde als iemand vrijwilligerswerk wil gaan doen. Men is verzekerd en komt niet voor onaangename verrassingen te staan.

Wij gaan er vanuit dat de gemeente Hengelo gebruik maakt van de gunstige VNG polis. Wij kunnen ons eigenlijk niet voorstellen dat de VNG polis dusdanig drukt op de gemeentelijk begroting dat de realisatie van een structurele sluitende begroting uitsluitend mogelijk is door afstoten van deze polis.

Wij hopen dat onze reactie u op andere gedachten brengt. In ieder geval verwachten wij dat u in onze reactie aanleiding ziet om dit onderwerp opnieuw, in een breder en langer termijn perspectief, te willen bezien.

Met vriendelijke groet,
namens Voedselbank Midden Twente

Vera de Hart
voorzitter

Gemeenteraad van Hengelo
Postbus 18
7550 AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
Septembercirculaire 2014 gemeentefonds	1035844		13 oktober 2014

Geacht raadslid,

In deze raadsbrief informeren wij u over de actuele ontwikkelingen als gevolg van de september-circulaire 2014 van het gemeentefonds. Deze circulaire is gebaseerd op de Miljoenennota 2015 van het rijk. Op hoofdlijnen zal worden ingegaan op de financiële consequenties die voortvloeien uit deze circulaire t.o.v. de meicirculaire 2014 van het gemeentefonds. Deze consequenties zijn niet verwerkt in de Beleidsbegroting 2015-2018, zoals die vorige week is aangeboden aan uw raad. Afspraak is, ook ten aanzien van het provinciaal toezicht, dat de meicirculaire 2014 basis is voor de begroting. Wel van belang is dat u inzicht krijgt in de ontwikkelingen naar aanleiding van de septembercirculaire.

De belangrijkste ontwikkelingen zijn:

- *Accres*

De accressen van het gemeentefonds (=de ontwikkeling van het gemeentefonds is gerelateerd aan de ontwikkeling van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven) laten een wisselend verloop zien. Voor het begrotingsjaar 2015 brengt dit een nadeel teweeg van bijna € 545.000 en voor 2018 een voordeel van bijna € 115.000. Het effect voor de overige begrotingsjaren is nihil.

- *Hoeveelheidsverschillen m.n. landelijke ontwikkeling bijstandsontvangers*

De ontwikkeling van de landelijke aantallen met name bijstandsontvangers laat in bijna elke gemeentefondscirculaire een erg grillig verloop zien.

- *Objectief verdeelmodel WMO vanaf 2016 met ingroeipad*

Vanaf 2016 wordt een objectief verdeelmodel ingevoerd voor de WMO. Voor de WMO is afgelopen zomer een objectief verdeelmodel samengesteld. De invoer zal fasegewijs geschieden. De vormgeving is nog onderwerp van bestuurlijk overleg. De nieuwe bedragen per gemeente zijn al bekend, maar nog niet cijfermatig verwerkt in deze circulaire. Voor Hengelo zou de objectieve verdeling voor de jaarschijf 2016 een teruggang in de integratie-uitkering, onderdeel WMO, betekenen van € 14,8 miljoen naar € 11,6 miljoen. Een verlaging van maar liefst € 3,2 miljoen of wel 22%!

Ontwikkelingen na het verschijnen van de septembercirculaire

Na het verschijnen van de septembercirculaire is de Tweede Kamer tot oordeel gekomen dat het objectieve verdeelmodel voor de WMO onder de loep moet worden genomen. Dit naar aanleiding van een aangenomen motie van de ChristenUnie. Gemeenten die in het verleden veel aan preventie hebben gedaan, worden door het nieuwe verdeelmodel onevenredig gestraft.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres stadhuis
Burgemeester Jansenplein 1
Bezoekadres stadskantoor
Hazenweg 121

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Dat is onwenselijk, stelt de Tweede Kamer. De invoering van het nieuwe model gaat gepaard met grote verschuivingen ten opzichte van de manier waarop de middelen in 2015 zijn verdeeld. De Kamer heeft nu aan het kabinet de opdracht gegeven om, in overleg met de VNG, onwenselijke herverdelingseffecten in kaart te brengen en zowel de ingroeiregeling als het objectieve verdeelmodel daarop aan te passen.

1. Financiële consequenties

Kort samengevat ziet de ontwikkeling van de gemeentefondsuitkering en het financieel effect ervan op de begroting er als volgt uit (* € 1.000):

Financieel effect op basis van septembercirculaire 2014 (t.o.v. meicirculaire 2014)					
		- = nadeel; bedragen (* € 1.000)			
		2014	2015	2016	2017
		2018			
Gemeentefondsuitkeringen:					
1.1 Ontwikkeling accres/overige ontwikkelingen	0	-545	0	0	115
1.2 Hoeveelheidsverschillen (gemeentelijk/landelijk)	123	461	805	1.157	1.400
1.3 BTW-compensatiefonds	0	-218	-279	-113	0
1.4 Groot onderhoud wijzigingen in verdeelstelsel t.o.v. meicirc. 2014	0	154	-29	57	57
1.5 Taakmutatie: Beeldende kunst	0	0	0	18	18
<i>1.6 Integratie-/decentralisatie-/suppletie-uitkeringen:</i>					
1.6.1 Wet maatschappelijke ondersteuning (IU)	-112	-41	-128	-146	-146
1.6.2 Koopkrachttegemoetkoming (DU)	332				
1.6.3 AWBZ/WMO (IU)	0	-96	-39	-38	-38
1.6.4 Jeugdzorg (IU)	0	0	-117	-23	-152
1.6.5 Participatiewet (IU)	0	187	178	191	187
<i>Kleine verschillen</i>	-2	-7	1	9	21
Totaal gemeentefondsuitkeringen:	340	-105	392	1.111	1.462
Lasten- en batenmutaties:					
1.5 Stelpost Beeldende kunst				-18	-18
1.6.1 Stelpost maatschappelijke ondersteuning	112				
1.6.1 Budget huishoudelijke hulp		41	128	146	146
1.6.2 Koopkrachttegemoetkoming	-332				
1.6.3 Stelpost AWBZ/WMO		96	39	38	38
1.6.4 Stelpost Jeugdzorg		0	117	23	152
1.6.5 Lasten Participatiewet		-187	-178	-191	-187
Totaal lasten- en batenmutaties:	-219	-50	106	-2	130
Totaal financieel effect septembercirculaire 2014:	120	-155	498	1.110	1.593

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

1.1 Ontwikkeling accres/overige ontwikkelingen

Voor het uitkeringsjaar 2013 is het accres positief bijgesteld. De verrekening hiervan vindt plaats in het begrotingsjaar 2014.

Voor de jaren 2014 en 2015 worden de accessen ten opzichte van de meicirculaire 2014 neerwaarts bijgesteld. Het accres 2015 is lager uitgevallen door de lagere loon- en prijscompensatie aan de departementen. Daarnaast vallen de rijkskosten aan de kinderopvangtoeslag mee.

De accessen van 2016 en volgende jaren zijn hoger door hogere rijkskosten aan asielzoekers en door leningen voor de studiefinanciering. De negatieve cumulatieve effecten van de (voorgaande) jaren 2014 en 2015 en het positieve effect voor 2016 leiden voor het uitkeringsjaar 2016 niet tot een verhoging van de gemeentefondsuitkering.

1.2 Hoeveelheidsverschillen (gemeentelijk/landelijk)

De gemeentelijke ontwikkeling van de mutaties in aantallen inwoners, leerlingen, uitkeringsgerechtigden, minderheden etc. laat een gering verloop zien tussen de verschillende uitkeringsjaren: 2014: € 11.700 nadeel; vanaf 2015 jaarlijks circa € 24.000 voordeel.

De ontwikkeling van de landelijke aantallen bijstandsontvangers laat in bijna elke gemeentefondscirculaire een erg grillig verloop zien. In deze septembercirculaire 2014 gaat het met name om de neerwaartse bijstelling van het aantal landelijke bijstandsontvangers, hetgeen leidt tot opwaarts effect in de gemeentefondsuitkering. In de opeenvolgende circulaires was de inschatting van de aantallen bijstandsontvangers telkens anders. Zie hiervoor onderstaande tabel.

Circulaire	2014:	2015:	2016:	2017:	2018:
Juni 2012	390.000	400.000	400.000	400.000	
Sept. 2012	384.000	400.000	404.000	395.000	
Mei 2013	377.000	393.000	397.000	388.000	377.000
Sept. 2013	382.000	420.000	442.000	467.000	485.000
Mei 2014	384.000	424.000	448.000	476.000	498.000
Sept. 2014	384.000	408.000	420.000	432.000	443.000

Zoals te zien in bovenstaande tabel gaat de stijging van aantallen minder hard dan in de mei-circulaire 2014. De landelijke ontwikkeling van het stijgingspercentage is 2015-2014: 6%; daarna jaarlijks 2%.

De reële plaatselijke ontwikkelingen leiden op dit moment nog niet tot een bijstelling van het aantal bijstandsontvangers in de Beleidsbegroting 2015-2018. Aan het eind van dit jaar, begin volgend jaar zal de ontwikkeling van het aantal bijstandsontvangers opnieuw worden gezien, ook in relatie tot de werkelijke cijfers 2014.

In totaliteit leidt de ontwikkeling van de landelijke aantallen tot een positief effect van € 436.000 in 2015 olopend naar € 1.376.000 in 2018. Dit duidt er maar des te meer op dat de ontwikkeling van de gemeentefondsuitkering steeds moeilijker is in te schatten.

1.3 BTW-compensatiefonds

De declaraties bij het BTW CompensatieFonds (BCF) had bij de rijksoverheid het karakter van een open-eind-regeling. Daar is vorig jaar een plafond in aangebracht van circa € 2,8 miljard. Overschrijdingen van het plafond leiden tot een toevoeging aan het gemeentefonds, overschrijdingen leiden tot een uitname uit het gemeentefonds. Vorig jaar is een inschatting gemaakt hoe de declaraties zouden verlopen. Telkens kwam men tot een overschrijding van het plafond, dus een toevoeging aan het gemeentefonds. Afsproken is dat jaarlijks bij de septembercirculaire een nieuwe inschatting wordt gemaakt. De ruimte onder het plafond blijft in alle jaren aanwezig, maar wordt wel kleiner. Een kleiner wordende ruimte onder het plafond leidt tot een uitname uit het gemeentefonds van € 218.000 in 2015, bijna € 279.000 in 2016 en ruim € 113.000 in 2017.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

1.4 Groot onderhoud gemeentefonds; wijzigingen in het verdeelstelsel

Het ministerie van BZK heeft van de herverdeeeffecten en de bijbehorende suppletie-uitkering een herberekening gemaakt ten opzichte van de meicirculaire 2014. Dit naar aanleiding van opmerkingen uit het veld over de bommenregeling, decentralisatie-uitkering beeldende kunst, maatstaf krimp en dergelijke. Als gevolg daarvan is de gemeentefondsuitkering aangepast. Dit leidt tot een positief effect in 2015 van € 154.000, een negatief effect in 2016 van € 29.000 en vanaf 2017 tot een jaarlijks voordeel van € 57.000.

Vanaf het uitkeringsjaar 2016 wordt de 2^e fase van het groot onderhoud gemeentefonds ingevoerd. De 2^e fase heeft betrekking op vier clusters: Brandweer en rampenbestrijding, Werk en Inkomen, Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing en Onderwijshuisvesting. Uiterlijk in de meicirculaire 2015 zullen we worden geïnformeerd over de uitkomsten van deze verdeelonderzoeken.

1.5 Taakmutatie: Beeldende kunst

Dit was voor de 1^e fase van het groot onderhoud aan het verdeelstelsel een aparte decentralisatie-uitkering en werd bij die operatie betrokken in de algemene uitkering. Op verzoek van de cultuursector blijft het nog twee jaar een aparte decentralisatie-uitkering. Vanaf 2017 krijgen pas alle gemeenten deze middelen. Voor Hengelo gaat het om een jaarlijks bedrag van € 17.800. Vooralsnog wordt dit bedrag op de stelpost gemeentefonds "geparkeerd".

1.6 Integratie-/decentralisatie-/suppletie-uitkeringen:

De volgende nieuwe decentralisatie-uitkeringen zijn in deze septembercirculaire aangekondigd:

- a) Huishoudelijke hulp toelage (2015 en 2016);
- b) Koopkrachttegemoetkoming (2014);
- c) Gezond in de stad (2015);

Ad a) Huishoudelijke hulp toelage

Voor zowel 2015 als 2016 stelt het kabinet € 75 miljoen beschikbaar voor het stimuleren van de vraag naar huishoudelijke hulp, teneinde zoveel mogelijk volwaardige werkgelegenheid te behouden. In de circulaire wordt aangegeven dat de verdeling over de gemeenten in de decembercirculaire 2014 bekend wordt gemaakt. De gemeente Hengelo kan in aanmerking komen voor circa € 414.000. Uit de informatie op deze website valt af te lezen dat gemeenten aan een redelijk aantal voorwaarden moeten voldoen om voor het bedrag, dat in principe voor elke gemeente in beginsel beschikbaar is, in aanmerking te komen. De gemeente Hengelo heeft hiervoor een plan ingediend.

Na het verschijnen van de septembercirculaire medio september 2014, heeft het ministerie van VWS extra middelen beschikbaar gesteld. In haar brief van 3 oktober jl. is aangegeven dat het totale macrobedrag van € 150 miljoen (2 * € 75 miljoen) wordt opgehoogd naar € 190 miljoen.

Ad b) Koopkrachttegemoetkoming: Zie 1.6.2

Ad c) Gezond in de stad

Vanaf 1 januari 2015 is de inzet van wijkverpleging, zowel de zorgtaken als de coördinerende en regisserende taken, opgenomen in de Zorgverzekeringswet.

In deze septembercirculaire is aangegeven dat met ingang van 2015 het bedrag, dat voorheen werd uitgekeerd als decentralisatie-uitkering Zichtbare schakel, wordt overgeheveld naar de decentralisatie-uitkering Gezond in de Stad. Macro is er € 20 miljoen per jaar beschikbaar. Gemeenten met kwetsbare wijken krijgen zo extra ruimte om de gezondheid te verbeteren van mensen in een lage sociaal-economische positie.

In de circulaire wordt een voorlopig bedrag van € 162.000 voor 2015 aangegeven voor de gemeente Hengelo. Gemeenten dienen zich ook voor 15 november 2014 aan te melden voor deze regeling. De definitieve uitkering per gemeente wordt in de decembercirculaire 2014 gepubliceerd.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

1.6.1 Wet maatschappelijke ondersteuning (IU)

In de integratie-uitkering hebben neerwaartse aanpassingen plaatsgevonden voor de uitkeringsjaren 2013 en 2014 (nadeel € 112.400). Deze bedragen worden verrekend in het begrotingsjaar 2014 met de eerder opgenomen stelpost gemeentefonds "Huishoudelijke hulp" van € 218.000 o.b.v. de meicirculaire 2014. In de 2^e Beleidsrapportage 2014 valt het restant van deze stelpost ad € 105.600 vrij.

In de gemeentefondsuitkeringen vanaf 2015 hadden we als gemeente Hengelo al rekening gehouden met de macro-kortingen op de huishoudelijke hulp van € 610 miljoen, te splitsen in € 465 miljoen vanaf 2015 en daar bovenop vanaf 2016 € 145 miljoen. Daarnaast vindt o.a. een extra korting plaats van macro € 16, oplopend tot € 20 miljoen plaats, omdat de eerdere indexatie is gebaseerd op het basisbedrag (voor de totale macro-korting van € 610 miljoen). Dit leidt tot lagere gemeentefonds-uitkeringen, van € 40.700 in 2015 oplopend tot € 145.900 in 2018. Voorgesteld wordt deze bedragen de komende jaren door te voeren als kortingen op de budgetten voor de huishoudelijke hulp.

1.6.2 Koopkrachttegenemoetkoming (DU)

Huishoudens met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum hebben in 2014 recht op een koopkrachttegenemoetkoming. De verdeling over de gemeenten geschiedt naar rato van het aantal huishoudens met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum met een minimum bedrag van € 2.500 per gemeente. Voor Hengelo gaat het om een bedrag van € 331.800. Aan de uitvoeringsregeling wordt op dit moment gewerkt en wordt in november 2014 uitgevoerd.

1.6.3 AWBZ/WMO (IU)/1.6.4 Jeugdzorg (IU)/1.6.5 Participatiewet (IU)

Het wetsvoorstel voor instelling van het deelfonds sociaal domein wordt ingetrokken. Dat heeft tot gevolg dat de bestedingsverplichting komt te vervallen. In de plaats van het deelfonds komt er één integratie-uitkering. In de Beleidsbegroting 2015-2018 hebben we dit in het centrale thema "Transities" uitvoerig toegelicht (paragraaf 5.1.1).

Op macroniveau is er een aantal, relatief geringe, mutaties ten opzichte van de meicirculaire. Deze worden vooral veroorzaakt doordat op centraal niveau (via de VNG) taken worden verricht. De verschillen tussen mei- en septembercirculaire 2014 zijn beperkt, maar kunnen ook beïnvloed worden doordat binnen de macrobedragen de aantallen voor de maatstaven zijn geactualiseerd. Voor de onderdelen AWBZ/WMO en de Jeugdzorg leidt dit tot een lagere integratie-uitkering. Voorgesteld wordt deze bedragen vooralsnog op stelposten gemeentefonds "te parkeren" in afwachting van nieuwe (financiële) ontwikkelingen. In de 1^e Beleidsrapportage 2015 zullen we terugkomen op een actualisatie van de begrotingsbudgetten en dan kunnen deze stelposten hierbij worden betrokken.

Voor de WMO is afgelopen zomer een objectief verdeelmodel, dat geldt vanaf 2016, samengesteld. De nieuwe bedragen per gemeente zijn wel al bekend, maar nog niet cijfermatig verwerkt in deze circulaire. De invoer zal fasegewijs geschieden. De vormgeving is nog onderwerp van bestuurlijk overleg. Zie voor een uitgebreide toelichting punt 2; verder op in deze brief.

Er heeft een wijziging plaatsgevonden in verband met kosten die gemeenten hebben voor de adviesrol van het UWV in het kader van de Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten (bij de beoordeling van mensen op een medische urenbeperking of beschut werk). Tevens zijn nieuwe basisgegevens gehanteerd. Beide onderdelen hebben geleid tot een aanpassing van de integratie-uitkering, onderdeel Participatiewet. De extra ontvangen middelen behelzen een jaarlijks bedrag van € 178.000 tot € 191.000. Deze middelen worden toegevoegd aan het WSW-deel (€ 84.800) en het W-deel van het participatiebudget (101.900) in 2015.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

2. Objectief verdeelmodel WMO vanaf 2016

Vanaf 2016 geldt een objectief verdeelmodel voor de WMO, de verdeling over 2016-2018 wordt dan aangepast en leidt tot andere bedragen op het individuele niveau van de gemeente. De nieuwe bedragen per gemeente zijn al bekend, maar nog niet cijfermatig verwerkt in deze circulaire. Voor Hengelo zou de objectieve verdeling voor de jaarschijf 2016 een teruggang in de integratie-uitkering betekenen van € 14,8 miljoen naar € 11,6 miljoen. Een verlaging van maar liefst € 3,2 miljoen of wel 22%! Vanaf 2017 zijn de beschikbare rijksbudgetten in de integratie-uitkering sociaal domein verder neerwaarts bijgesteld.

Er zal sprake zijn van een ingroeipad. Over dit ingroeipad vindt nog bestuurlijk overleg plaats tussen het rijk en de VNG. Het ingroeipad zal ook in samenhang met de uitkomsten van het nog in ontwikkeling zijnde objectieve verdeelmodel voor Jeugd worden gezien. Het streven is om het ingroeipad en het budget 2016 per gemeente in de decembercirculaire 2014 op te nemen.

Aan zowel de VNG als de Raad voor de Financiële verhoudingen is na het afronden van het onderzoek omtrent het objectieve verdeelmodel advies gevraagd. Indien het advies leidt tot wijzigingen van het model, dan zullen deze wijzigingen in de decembercirculaire 2014 worden opgenomen.

Ontwikkelingen na het verschijnen van de septembercirculaire 2014

Na het verschijnen van de septembercirculaire is de Tweede Kamer tot oordeel gekomen dat het objectieve verdeelmodel voor de Wet maatschappelijke ondersteuning onder de loep moet worden genomen. Gemeenten die in het verleden veel aan preventie hebben gedaan, worden door het nieuwe verdeelmodel onevenredig gestraft. Dat is onwenselijk, stelt de Tweede Kamer. Herverdelingseffecten moeten in kaart worden gebracht en het verdeelmodel aangepast. Een motie van de ChristenUnie hiertoe kreeg tijdens de Algemene Beschoouwingen steun van VVD, PvdA, D66 en SGP. Invoering van het nieuwe model gaat gepaard met grote verschuivingen ten opzichte van de manier waarop de middelen in 2015 worden verdeeld, zo blijkt uit de septembercirculaire. De verschillen lopen uiteen van 58 procent minder tot 75 procent meer per gemeente. De VNG gaat kijken of de criteria voor een objectieve verdeling juist zijn toegepast. Vanuit het hele land kreeg de ChristenUnie veel signalen dat wethouders zich zorgen maken over de gevolgen van de nieuwe verdeelsystematiek. In de toelichting van het CU-Kamerlid Carla Faber het initiatief tot de motie toe. *'Vooral gemeenten die veel hebben gedaan aan sociale cohesie en preventie worden het hardst getroffen.'* *Zo dreigen gemeenten als Urk, Zwartewaterland en diverse gemeenten in Twente en Limburg vanaf 2016 – als het model geleidelijk wordt ingevoerd – onevenredig minder middelen te krijgen. 'Gemeenten die de afgelopen jaren dus hebben geïnvesteerd in hetgeen we met de Wmo willen bereiken én die hun zaken goed op orde hebben, worden daarop afgerekend. Het is niet fair dat zij daarvoor in een nieuw verdeelmodel worden gestraft.'*

De Kamer heeft nu aan het kabinet de opdracht gegeven om, in overleg met de VNG, onwenselijke herverdelingseffecten in kaart te brengen en zowel de ingroeiregeling als het objectieve verdeelmodel daarop aan te passen. Verwacht wordt dat staatssecretaris Van Rijn met een nieuw voorstel komt.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

3. Financieel effect

De ontwikkelingen op basis van de septembercirculaire 2014 laten voor het begrotingsjaar 2014 een positief effect zien van € 120.400. Dit bedrag zal worden verwerkt in de 2^e Beleidsrapportage 2014.

Voor het komende begrotingsjaar valt de septembercirculaire negatief uit (€ 154.700). Gelet op het feit dat mutaties tot en met de meicirculaire 2014 van het gemeentefonds zijn verwerkt in de aangeboden Beleidsbegroting 2015-2018, zal er voor het begrotingsjaar 2015 een afzonderlijke begrotingswijziging worden gemaakt en zal het nadelig effect voor het begrotingsjaar 2015 worden betrokken bij het opstellen van de 1^e Beleidsrapportage 2015. De afspraak is, ook met de provincie, immers dat de meicirculaire 2014 de basis is voor de begroting. Derhalve is de septembercirculaire 2014 niet verwerkt in de Beleidsbegroting 2015-2018.

Het rijksbeleid is nog steeds erg grillig te noemen. De uitkomsten vanaf 2016 schetsen wel een positief beeld, maar we houden op dit moment liever "een slag om de arm" wat betreft deze aannames. Vooral de landelijke grote schommelingen in het aantal bijstandsontvangers, zoals u hiervoor heeft gelezen, nopen ons voorzichtig te zijn. Op dit moment kunnen we de totale effecten van het gemeentefonds met ingang van 2016 nog niet overzien. Dit geldt voor de herverdeel-effecten ten aanzien van de 2^e fase van het groot onderhoud van het gemeentefonds, de objectieve modellen voor de WMO & Jeugdzorg en de Participatiewet. Daar zal pas eind dit jaar of in 2015 meer duidelijkheid over komen.

In het eerste kwartaal van 2015 zullen wij u een nieuw financieel perspectief doen toekomen, waarin alle substantiële mutaties ten opzichte van de Beleidsbegroting 2015-2018 staan vermeld. Hierin worden dan ook de uitkomsten van de decembercirculaire 2014 van het gemeentefonds betrokken.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris,

de burgemeester,

De heer J. Eshuis

De heer S.W.J.G. Schelberg

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Gemeenteraad Hengelo
Burgemeester Jansenplein 1
7551 EC Hengelo

Ons kenmerk KISS-027-14
Datum 13 oktober, 2014
CC College B&W

telefoon +31 53 4893133
e-mail kerckhaert@kiss-oost.nl

Geachte leden van de raad,

Aanleiding

Het college van B&W heeft begin oktober 2014 de concept-beleidsbegroting 2015-2018 aan u aangeboden, waar uw raad op 5 november 2014 een definitief besluit over wordt gevraagd.

Wij begrijpen de moeilijke financiële omstandigheden waarin uw gemeente verkeert in de periode 2015-2018 en beseffen dat er nu en in de komende jaren ingrijpende bezuinigingsbeslissingen genomen moeten worden.

Toch vinden wij dat het voorstel van het college om per 1-1-2015 het lidmaatschap van KISS op te zeggen en daardoor € 11.000 per jaar definitief te schrappen uit de gemeentelijke uitgaven, op dit moment onverstandig. Alom wordt onderkend dat nauwe samenwerking met kennisinstellingen en maatschappelijke partners (triple helix) van groot belang is voor krachtadig en effectief stedelijk bestuur. In Nederland is Brainport Eindhoven daarvan een uitstekend voorbeeld. Tegen deze achtergrond is het belangrijk dat de gemeente Hengelo betrokken blijft bij het Overijsselse kennisinstituut KISS en invloed kan uitoefenen op de doorontwikkeling van de praktijkgerichte samenwerking met de kennisinstellingen en de maatschappelijke bedrijven/organisaties in de richting van een "KISS nieuwe stijl".

Wij vragen uw raad om dit voorstel niet te aanvaarden, maar als volgt te wijzigen:

- in plaats van het nu definitief beëindigen van het lidmaatschap van KISS ten bedrage van jaarlijks € 11.000, voor het jaar 2015 nog wel in te stemmen met een continuering van het lidmaatschap en daarvoor een incidentele bijdrage aan de vereniging KISS beschikbaar te stellen ter grootte van 50% van de jaarbijdrage, namelijk € 5.500,00.
Hierdoor kan KISS toch nog een volledig jaarprogramma 2015 uitvoeren plus, in samenwerking met alle partners binnen KISS, onderzoeken of er urgentie en draagvlak is om te komen tot een KISS nieuwe stijl vanaf 1-1-2016.
Een voorstel waarin de meerwaarde, ook voor de stad Hengelo duidelijk zal moeten blijken, komt in het voorjaar van 2015 ter tafel en zal dan ook door Hengelo beoordeeld kunnen worden. Mocht dat voorstel niet tot positieve besluitvorming in Hengelo komen, dan eindigt de bijdrage van de gemeente Hengelo aan KISS definitief met ingang van het jaar 2016.

Om welk voorstel van het college gaat het?

Het voorstel van uw college staat in de concept-beleidsbegroting 2015-2018 van de gemeente Hengelo, hoofdstuk 4, pagina 12, en luidt als volgt:

"Continueren lidmaatschap G32 i.c.m. Platform 31

De gemeente is lid van de kennisnetwerken G32 i.c.m. Platform 31 en KISS. Voor de combinatie G32/PF31 bedragen de kosten € 30.000 voor 2015 (en volgende jaren). De bijdrage aan Kiss bedraagt € 11.000 (2013/2014). In 2012 is vastgesteld dat de beschikbare dekking uit de éénmalige ISV-middelen voor deze bijdragen medio 2014 afloopt. Wij hebben in 2013 aangegeven dat dat over eventuele voortzetting in 2014 een besluit moet worden genomen.

In verband met dubbelingen, vraagtekens over de meerwaarde ten opzichte van de andere kennisinstellingen en een ongewisse toekomst van KISS (na het vervallen van de provinciale subsidie) wordt de bijdrage aan Kiss stop gezet. Daarmee wordt de deelname aan KISS met ingang van 2015 beëindigd.

De deelname aan de werkgroepen van de G32 en aan Platform 31 worden wel voortgezet. De meerwaarde van deelname hieraan is gelegen in de toegang tot kennis voor ons eigen beleid en vooral beïnvloeding van (rijks-)beleid (wetten, besluiten en budgetten). De bijbehorende netwerken zijn voor ambtenaren en zeker voor bestuurders belangrijk om zaken voor elkaar te krijgen. Dit leidt tot een verslechtering van het financieel perspectief met € 30.000."

Context bij het collegevoorstel

Kennelijk heeft uw college de jaarlijkse bijdragen voor de landelijke samenwerkingsverbanden G32 en Platform31 en het Overijsselse samenwerkingsverband KISS, die al vele jaren lopen, niet in de meerjarenbegroting staan, waardoor er, bij normale continuering van beleid, vanaf 2015 een financiële last van € 41.000 (30.000+11.000) in de begroting zou neerslaan.

Het college kiest er voor om de werkgroepen van de G32 en Platform31 wel voort te zetten en de extra lasten in de begroting op te nemen, maar bij KISS die weg niet in te slaan.

Wat is KISS?

KISS, het Kennis Instituut Stedelijke Samenleving in Overijssel, bestaat sinds 2002 en is altijd door de gemeente Hengelo mede gefinancierd en gesteund. Het is in onze provincie ontstaan vanuit de behoefte aan praktische kennisuitwisseling en onderlinge samenwerking tussen de stedelijke overheden, de (toegepaste) wetenschappelijke instellingen en (maatschappelijke) bedrijven en organisaties. Het is een vorm van samenwerking in ons gebied tussen de zogenaamde vier O's¹ avant la lettre. De vijf Overijsselse steden (Zwolle, Deventer, Almelo, Hengelo, Enschede) met de Provincie Overijssel, de kennis- en onderzoeksinstituten (UT, Saxion en tijdelijk ook Windesheim) en een aantal bedrijven en organisaties (woningcorporaties, zorginstellingen, bouw- onderzoeks- en adviesbureaus) zijn erin geslaagd om gezamenlijk een klein kennisinstituut in het leven te roepen en te houden dat die behoefte aan kennisuitwisseling en kennisdeling op een praktische en "nabije" manier invult. Er zijn in de afgelopen jaren vele bijeenkomsten gehouden en programma's doorlopen waaraan duizenden medewerkers en bestuurders uit de vier O's in gezamenlijkheid hebben bijgedragen en deelgenomen (per jaar 1000 à 1400

¹ Onderzoek, Overheid, Ondernemen en Onderwijs

deelnemers). Vanuit Hengelo is er ook frequent deelgenomen aan vele KISS-activiteiten.

Argumenten van het college geanalyseerd

Het college stelt dat er dubbelingen zijn met de andere kennisinstituten. Naar onze opvatting is dat niet juist. Het activiteitenprogramma van KISS wordt steeds toegesneden op de vraagstukken uit onze eigen stedelijke regio's in Overijssel. Het werkprogramma van KISS wordt bovendien geformuleerd door de leden van de vereniging en alle KISS-activiteiten zijn coproducties met meerdere KISS-leden. Door deze sterke betrokkenheid van de leden bij de programmering en uitvoering van activiteiten wordt dubbeling met andere instituten juist vermeden. Waar nodig stemt KISS ook zelf af met Platform31 over voorgenomen kennispreidingsactiviteiten. Met de G32 kan er nauwelijks dubbeling optreden. De G32 treedt namelijk vooral op als belangenbehartiger en beleidsbeïnvloeder op landelijk niveau en dat is iets waar KISS geen enkele rol in kan en wil spelen.

Het college stelt vraagtekens bij de meerwaarde van KISS ten opzichte van de andere kennisinstituten. Deze opvatting is niet feitelijk onderbouwd. Uit onze gegevens blijkt in het algemeen veel waardering door de deelnemers aan de vele en gevarieerde KISS-activiteiten.

Het college wijst tenslotte op de ongewisse toekomst van KISS. Dat argument is juist, mede omdat de provincie Overijssel in april 2014 heeft meegedeeld dat zij met ingang van het jaar 2015 het lidmaatschap van de vereniging KISS stopzet. Hoe bepalend die stap van het provinciaal bestuur is voor de gemeente Hengelo, is uiteraard ter uwer afweging.

Wat is de huidige situatie van KISS?

In het voorjaar van 2014 heeft het bestuur van KISS besloten om een werkgroep in te stellen die met voorstellen moet komen over de toekomst van KISS. De werkgroep, waar ook de provincie Overijssel deel van uitmaakt staat onder leiding van een onafhankelijke voorzitter. Het bestuur vond het na 12 jaar opportuun om de werkgroep te vragen om eerst het bestaansrecht van KISS te beoordelen en om vervolgens eventueel ook na te denken over de agenda, de werkwijze, de organisatie en financiering van de organisatie. Pas nadat deze vraag naar het bestaansrecht van KISS bevestigend zou worden beantwoord, zou de commissie zich moeten buigen over de vragen naar agenda, werkwijze en organisatie.

Wat is de planning m.b.t. de mogelijke toekomst van KISS en wat is daarvoor nodig?

Het voornemen van de werkgroep is, om via een perspectiefdocument in het najaar van 2014 te komen tot een uitgewerkt concreet voorstel voor een "KISS nieuwe stijl" in het voorjaar van 2015. Als dat inderdaad lukt zal er tegen de zomer van 2015 aan de colleges van de 5 steden of stedelijke regio's, aan het nieuwe college van GS Overijssel, aan de Kennisinstellingen uit Overijssel en aan een aantal maatschappelijke bedrijven/organisaties gevraagd worden om een besluit te nemen tot (al dan niet) deelname aan dat "KISS nieuwe stijl" (met dan waarschijnlijk ook een andere naamgeving). Komt er brede steun voor dat hernieuwde initiatief "KISS nieuwe stijl" dan zullen alle partners de financiële gevolgen in hun begroting vanaf 2016 moeten verwerken. Dat zal hoe dan ook een apart en nieuw besluit vergen. Blijkt er onvoldoende steun voor dat hernieuwde initiatief, dan zal het huidige KISS uiterlijk eind 2015 ophouden te bestaan en komt er geen nieuw voorstel ter tafel.

Om deze planning te kunnen halen zal er goed overlegd moeten worden met alle potentiële partners en zal op creatieve wijze naar (programma)financiering gezocht moeten worden. Dat betekent dat er in ieder geval tot de zomer van 2015 gewerkt moet kunnen worden om tot concrete invullingen te komen. Afhankelijk van de uitkomst zal de tweede helft van 2015 ingevuld moeten worden.

Waarom zou de gemeenteraad van Hengelo het collegevoorstel moeten wijzigen?

Het collegevoorstel heeft ons wel verrast. Het deelnemen aan een vereniging als KISS, heeft een kenmerk van gezamenlijkheid. Het nu stoppen per 1-1-2015 doorkruist de gekozen aanpak op weg naar een mogelijk attractief herontwerp van KISS voor de toekomst vanaf 2016. Het collegebesluit komt wat dat betreft op een ongelukkig moment. De kans op een gedegen heroriëntatie op de toekomst wordt daardoor zeer bemoeilijkt. Het is ook naar de andere partners van KISS een lastig signaal. Ook om meer strategische redenen menen wij dat het collegevoorstel onverstandig is. Alom zien we dat er een groeiende behoefte is aan kennisontwikkeling van onderop en aan praktische beleidsprogramma's die in gezamenlijkheid met de 4 O's worden gemaakt en verkend. Vooral Europese, maar ook landelijke programma-financiering vraagt om samenwerking op lokaal/regionaal niveau tussen verschillende partners (living-labs). Juist nu KISS deze doorontwikkeling wil onderzoeken en concretiseren en daar nog een deel van het jaar 2015 voor moet nemen, zorgt het collegevoorstel er voor dat deze toekomstverkenning in de kiem wordt gesmoord. Daarom vinden we dat uw raad het collegebesluit zou moeten wijzigen.

Wat is er dan minimaal noodzakelijk?

De fundamentele herijking inclusief nieuwe programma-financiering vraagt om geconcentreerde inzet vanuit KISS tot de zomer van 2015.

Mocht er inderdaad een nieuw perspectief ontstaan voor "KISS nieuwe stijl" per 1 januari 2016, dan zal dat in de steigers moeten worden gezet. De overgang van het oude KISS naar het nieuwe vergt dan vooral in de 2de helft van 2015 aandacht van o.a. KISS.

In geval er geen nieuw perspectief zou bestaan, dient het huidige KISS beëindigd te worden. Er zal dan voor gezorgd dienen te worden dat uiterlijk eind 2015 de vereniging KISS zorgvuldig afgebouwd en opgeheven is.

In beide varianten zal het huidige KISS hoe dan ook tot ergens in de (late) tweede helft van 2015 blijven bestaan. De reservepositie van het huidige KISS is ontoereikend om zonder inkomsten het hele jaar 2015 te overbruggen. Met een deelnemersbijdrage van 50% van de normale jaarcontributie 2015, samen met het gebruiken van de reserve, is het verantwoord om het jaar 2015 in te gaan.

Daarom is het van groot belang dat ook Hengelo in het jaar 2015 nog de helft van de jaarcontributie ter beschikking stelt à raison van € 5.500,00. En, even belangrijk is dat ook Hengelo blijft meedoen in het verkennen van de realistische mogelijkheden om tot een fundamenteel herontwerp van KISS te komen.

Jan Kristen
Voorzitter bestuur KISS

b.a

